

درگاه

اون بش کونده بر نشر اولنور علم و صنعت مجموعه سی

ایکینجی سنه: اوچینجی جلد

نومرو: ۳۰

۵ تموز ۳۳۸

کرمچوک هشمیره

۱

بربادشاه هرکون دیوان وقتنده ،
اوطوروردی بوجه آلتون تختنده :
صاغ وزیر قورولور صاغ قولنده ،
صول وزیر برله شپردی صولنده ..
صاغه دونه : « ای آرسلانلر باباسی ! »
صوله دونه : « ای جیلانلر باباسی ! »
دیه نکتته ابله خطاب ایدردی ،
هم التفات ، همهده عتاب ایدردی ..
صاغ وزیرک اوچ اوغلیدی آرسلانلر ،
صول وزیرک اوچ قیزیدی جیلانلر .
بواقبل صاغ وزیر هرهمدی ،
صول وزیرک بورکنه ستمدی ..

*

شانلی هنکار برکون دیوان وقتنده ،
اوطورومشدی بینه آلتون تختنده ،
دیدي : « بوکون ، ای آرسلانلر باباسی ،
حل اولالی بو آرسلانلق دعواسی ..
برسرلر چالنی وارمش قیچاقده ،
چوقدن بری کوکلم اوکا مراقده ..
بو ساز کندی کندیسنه چالینیر .
بیگ حزشه ابله بلنکه آلتیر .
هرقامدن وار صاپیز اقمه بی ،
بر چالنی به سرمایه در هرسی ،
اونی بری پادشاهی بایدبرمش ،
موکرا قیچاق خانقانه قایدبرمش ؛
آرسلانلرک کیتسینلرده اورایه :
کیتسینلر اونی بزم سرمایه »
وزیر دیدي : « باش اوستنه سلطانم !
یارین بوله قیچار هر اوچ آرسلام ..
بوسوز کیتدی پادشاهک خوشنه ؛
« بن دیزدم ، دیدي ، هرکون بوشنه :
بریکزه ای آرسلانلر باباسی !

ملی فجر ، بوملکیتک اققنده بتون احتشامیه
دوغمش بولنه جقدر . ایش بوکا کیدن یولی
پیلیمکده در . وطن ایدیسورزکه بونی ده الله ایتک
آتبحق دیشاریدن ایجری به دوغرو کیرمک
وايتک ايله قابلد . آکلاشیلورکه یارینکی ملی
ادبیاتک شاه اثری مطلقا درین برتحلیل نتیجه سی
اوله جق و ترکیبده آتبحق بو تحایلدن صوکره
کله جکدر .

يعقوب قدری

بریکزه ای جیلانلر باباسی !
ایشته بویه ایشه یارار آرسلانلر ،
أوده خیمیل اوطورسونلر جیلانلر ..
بوکون وزیر اوه دوندی پریشان .
بوکون قیزی قارشیلادی قایدن :
هرکون برقیز باباسنک یولای ،
بکار اوکا اوزاتیردی قوالی ..
قیز کورنجه باباسنی کدرلی ،
دیدي : « بابا بردردک وار بس بالی !
سویه بکا چاره سنی آرام
بنده سنک برایشکه یارام
وزیر دیدي : « بکا قیزلر باباسی
دیه آلاي ایتدی ملکک آغاسی
صاغ وزیرک اوغللاری آرسلامش ..
بزم قیزلر برر قورقاق جیلانمش ..
اونلر سلاحلنوب کیتدی قیچاغه ،
سزدن کلز کیتک بویه اوزاغه .
کتیره جک اونلر بری سازنی ،
کتیره جک اونلر بری سازنی ،

بابالری آتیره جق نازنی ..

اوله بدیکز سزده برر قهرمان ،
نیم ایشم اولورمیدی هیچ یامان ؟
قیز دیدي که : « بکا ارکاک باباسی ،
بایدیر سندن قاجیریم بویاسی ..
نیجه سلچان خاتون بزم اورنکدن
کلش قیزک فرق وارمی ارککدن ؟
اوچ کون صوگرا قیز دگیشدی قیانی
بر کنج اولدی ترله ممش بینی
سلاحلنوب بیندی دوری قیصراغه ،
دوشدی بوله سزدیرمده دن قوناغه .
لاکین شهرک قاپسندنه باباسی
کیزله ممشدی تپه سنده عباسی
هایدود گمی چیقیدی قیزک اوکنه ،
هایدودی « دورا ! » قیزاغیردی « آه آتنه ! »
قارشیسندنه کورونجه برقیچی .
تیره ممدی الله کی قلیچی ..
وزیر دیدي نقای آچارق :
« ده نهمه دن اوله مازدی براقق ؛
آکلاشیلدی قیامازسک چانکه ؛
آل ایکنه کی ، دون آتنه کک یاننه .. »

*

ینه برکون هنکار دیوان وقتنده ،
اوطورومشدی بوجه آلتون تختنده ،
صاغ وزیر قورولوب صاغ قولنده ،
صول وزیر برله شمشدی صولنده ..
صاغه دیدي : « ای آرسلانلر باباسی !
صوله دیدي : « ای جیلانلر باباسی !
« کیم اوسازی کتیره برسه قیچاندن .
یا به جنم اونی درحال برتارخان ..
بندن صوگرا اودر بیوک رتبه لی ،

کیدنلره بونی خبر ویرمیلی !
ایشته بویه شان قازانیر آرسلانلر ؛
أوده خیمیل اوطورسونلر جیلانلر !
بنه وزیر اوه دوندی پریشان .
اورتانه قیز قارشیلادی قایدن ..
قیز کورونجه باباسنی کدرلی ،
دیدي : « بابا بردردک وار بس بالی ؛
سویه بکا چاره سنی آرام ؛
بنده سنک برایشکه یارام .. »
وزیر دیدي : « بکا قیزلر باباسی !
دیه آلاي ایتدی ملکک آغاسی ؛
صاغ وزیرک اوغللاری آرسلامش ،
بزم قیزلر برر قورقاق جیلانمش ..
اونلر سلاحلنوب کیتدی قیچاغه ،
سزدن کلز کیتک بویه اوزاغه .
کتیره جک اونلر بری سازنی ،
بابالری آتیره جق نازنی ..
اوله بدیکز سزده برر قهرمان ،
نیم ایشم اولورمیدی هیچ یامان ؟
قیز دیدي که : « بکا ارکاک کیمی
بایدیر سندن قیچارام بو وهمی ؛
نیجه بورلو خاتون بزم اورنکدن
کلش قیزک فرق وارمی ارککدن ؟
اوچ کون صوکره قیز دگیشدی قیانی
بر کنج اولدی ترله ممش بینی
سلاحلنوب بیندی یاغیز قیصراغه ،
دوشدی بوله سزدیرمده دن قوناغه ،
لاکین شهرک قاپسندنه باباسی ..
هایدود کبی چیقیدی قیزک اوکنه .
هایدودی « دورا ! » قیزاغیردی « آه آتنه ! »
وزیر دیدي ، عباسی آتیرق :
« ده نهمه دن اوله مازدی برقیق ؛
آکلاشیلدی قیامازسک چانکه ؛
آل ایکنه کی ، دون آتنه کک یاننه ! »

*

ینه برکون هنکار دیوان وقتنده ،
اوطورومشدی بوجه آلتون تختنده :
صاغ وزیر قورولوب صاغ قولنده ،
صول وزیر برله شمشدی صولنده ..
صاغه دیدي : « ای آرسلانلر باباسی !
صوله دیدي : « ای جیلانلر باباسی !
« باشم بخش ، آرتق اولدم اختیار ،
خی بالکیز او ساز ایدر بختیار ،
کیم یارارسه او ساز ايله بختمه
بن یاشارکن اوطورومشدی بختمه ..
ایشته بویه تاج قازانیر آرسلانلر ،
أوده خیمیل اوطورسونلر جیلانلر !
ینه وزیر دوندی اوه پریشان

ادبیات مضاحبه‌لی

مته‌رلینق

بزده مع الاسف ماشا عرری اوله‌رق اسلی‌ک آز
کچارندن بری‌ده دوریس مته‌رلینق در. مته‌رلینق شو
کنیش عالی برکل وانسانی‌ده بوکلک دیگر عصرلره
مربوط اولان بر جزوی حالندم کورن و هیجی
« قدر » ک بد سوخته تودیع ایدن برصنعتکاردر.
بیادورزکه انسانی احتیاضلر آتیج شکسیرله
تیارویه قاریشیدی. فایستده کوردک که احتیاضلندن
اوستون اولان ایدی قوتلر چاپیشیور و « قدر »
هینلی کواکسی مهنیه صالیور .

ایسه‌ن « قدر » ی داهای زیاده تعمیق ایتدی ،
بزده کوستردی که حیات باشلی باشه بر درام در .
نه احتیاضلر آراسنده کواکسی و نه فوق‌البشر
مداخلانه حاجت یوقدر .

کذلک روح‌ده تحقیق‌اینگه چابالیه‌رق تک باشنه
برترازه‌دی اوینا، فده و « قدر » دوغرو کیتکده در.
شه کسیردن ایسه‌ن دوغرو تیارز ایدن
بو بشری احتیاضلر ، ایدی قوتلر و تحقیق ساعی
روح ، ایسه‌ن ک عاشق‌سانده « شدود و معین ،
مفر » در ، مشهوردر .

مته‌رلینق ایسه روحی‌ایکی به آبیور : « شعوری
آنا » دن آلدی مهم قسمی غیر مشهور اولان مشترک
و عمومی وارانه الحاق ایدیور ، و مجهولیت ایچنده
براقیور .

مته‌رلینق ک نقطه نظری تثبیت ایدلم :
شعورمه مکشف اولان بر « آنا » وارکه
حسیات ، احتیاضلر ، ارادی افعال ، ذهنی افعال ..

کچوک قیزی قارشیلادی قایدن

قیز کورونجه باباسنی کدرلی

دیدي : « بابا بر دردک وار بس بللی

سویله بکا چاره‌سنی آرام

ین‌ده سنک بر ایشکه یارام »

وزیر دیدي : « بکا قیزلر باباسی ،

دیبه آلاي ایتدی مالک آغاسی

صاغ وزیرک اوغوللاری آرسلاغش ،

بزم قیزلر برر قورقانی جیلاغش ؟

اونلر سلاحلارب کیتدی قیچاغه ،

سزدن کلز کیتک اوله اوزاغه ..

کیتیره‌جک اونلر بری سازنی ،

بامالری آرتیره‌جق نازنی :

کیم یارارسه اوساز ایله بنجه

اوطوره‌جق بادشاهک تختنه ..

اولسه‌دیکلر سزده برر قهرمان ،

نم ایشم اولورمیدی هیچ یامان ؟ »

قیز دیدي که : « بکا ارکک کیشی

باپذیر سکا پتیره‌م بو ایشی ..

دیورز . بونلر حیاتک داهای و کیزلی ساقه‌لره
حمصوله کان مهم حادثه‌لری ابقاع و ایضاحه کافی
دکل ، داهای باشقه بر عابد لازم ..

بو عابد طاهری حیاتک آلتنده مستتر و آس
بر حیات‌درکه بزی متوجه اولدیله نقطه برینه باشقه
برقده‌له ، « قدر » سووق ایدر . بو کیزلی حیات ،
بو مجهول حامل بوتون قدرتیله مته‌رلینق ک مهنه‌سینده
کوزده چاریار .

آلزلندن بری ، مثلاً بک معروف اولان
« به‌الله آس ایله م‌ایزاند » یی آله‌لم :

دوریس مته‌رلینق

موضوع « جدم » ده دانتک نفل ایتدیکی بر
ماجرا .. رمینی بکارندن جیانیجه‌تو مالانسته ایله
فرانسیسقا دایولنتا تئولورلر . جیانیجه‌تو قهرمان ،
فقط بچسز و جیرکین ، باتولواسنده ک فاردمش و سوغلی
و کوزمل . باتولو ایله ییکه‌سی سه‌ویشرلر . زوج
بونلری یاقالار ، بر قلنج ضربه‌سیله توله‌در .

یجه باي چچک بزم اورنکدن

کلش قیزک فرق نهدر ارککدن ؟ ..

اوچ کون سوکرا فیز دیکشیدی قیانی

برکنج اولدی ترله‌میش بیینی ،

سلاحلارب بیدی بیاض قیصراغه ،

یوله دوشدی سزدرمه‌دن قوناغه ..

لاکین شهرک قییسنده باباسی ،

بکابوردی تیه‌سنده عیاسی .

هایدود کجی جیفدی قیزه هایقیردی ،

قیز ارککجه قیانیجی صیبردی :

دیدي : « هایدی یکه‌ک جیق میدانه ،

ارلک نهدر کوستروم بر سکا ! »

وزیر باقدی قیزک صاغلام پوره‌کی ،

ای قلیج قواللیور بیلکی ..

دیدي : « الله قوت ورسین فولکه ،

هایدی قیزم سن دوام ایت یولکه ! »

« کچوک مجموعه » دن - مابعدی وار -

ضیا کورک آلب

عفتلرینک انکشافی‌ده شویله : برلکده برعشق
حکایه‌سی اوفو بورلرکن نظرلر بر بری آزار ، چهره‌لری
باشقه بررک ایله پارلار بر بوسه عشق دوغوربر .
دانته حادثه‌لری دوغورون دوغوریه کوربور .
حالیوکه مته‌رلینق داهای درین قانونلر آراسندن کوربور
وحادثانک اسرارینی بشرک ادراکته براقیور .

اشنه عشقک تولدی مسئله‌سی . ظاهراً هیچ بر
شیدن شبهه‌لیمین ایکی کیتسه ، برلکده بر حکایه
اوفورلرکن - عاشق ایله مشغولک بولوشلاری مهنه‌سینه
کلنجه - غیر اختیاری یکدیگریته قایل ایدیورلر .
حقیقته‌ایسه باتولو ایله فرانسیسقا اساساً سه‌ویشرلردی .
و بونک ایچین درکه اوله‌جق شیلر حفته قبل الوقوع
برحس دوایان بالکز کندیلیدی . نهایت برشهر ،
برحکایه « آنا » تک غیر مشهور درینلکارنده اوینان
سودای ابقاط ایدیور . ومقدر اولان بر شی بری
بولش اولبور . بوتقی آتری سرابا قایلیور . مثلاً
زوج غولو ایله - طیبی دانتک فاجعه‌سینده ک
اسلام ده کیششدر - زوج م‌ایزاندک بولوشه‌لری ،
برلش‌ه‌لری صرف « قدر » ی تمثیل ایدر . بوتی
زوجک بر مکیندن اوکره‌نیورز . قاریسندن بحث
ایدرکن دیورکه :

« اونی ایچنده غائب اولدیم اورمانده ، برچشمه
کئزنده کوردم ، آغلابوردی . نه باشی ، نه نردن
کلدیکنی ، نه کیم اولدینی بیلیمورم . صورامایورم ده .
بو بوک بر تخاشیسی اولمالی : « نک وار ؟ » دیه
صوریلنجه بر چوجوق کجی آغلبور . وتوله درین
درین خنجیرورکه انسان قورقورور . اونی چشمه
سارده کوردیکم زمان صاجلزلندن بر آلتون تاج
قائمش وصولک دینه دوشمشدی . البسه‌سی دیکنلره
بیرتیمش سه‌ده عادتاً بر پرنسس کجی کیتمشدی .
شیمیدی آتی آی وارکه اونکله توله‌ندم . تصادف
ایتدیکنز کون حفته نه بیلورم سه شیمیدی ده او
قادار بیلورم .. »

بوتون برلش‌ه‌لر بویله دکلیدر ؟ ایکی انسان
برلشدکد نصکراده الی‌الابد یابنجی قالمالزلی ؟ بوتون
قادیانی حیات اورماننده بوتی غائب ایدن دیکنلره
برلش اوله‌له برابر ایلاک و قاریشک آیزلری کوسترنه ،
بر چوجوق کجی واراق حشقی دوش اولان و آلتون
آیاقلرینک اوچنده ایلاک کونلرینک تاجی طاشیان
بر پرنسس م‌ایزاند دکلیدر ؟ بالکز قادیانی دکل ،
بوتون بشریت ده آواره م‌ایزانددر .

ا کلامدن ، بیامه‌دن ، وایسته‌مدیکی بر هدفه
کیدن غولوده حیات دکلیدر ؟

دیک بشریتده بری کوره‌سیله‌لکارمیزی
یعنی ارادی افسالی ، تشبثی ، عشقی ، تمایلی ،
آللاری احوا ایدن طاهری بر موجودیت ، دیکری
روحک کیزلی حیاتندن عبارت اولان سرق واداره
ایدیجی بر موجودیت وار . بوایکنجی موجودیتدرکه
بشری کیتکده اولدینی استقامتدن انحراف ایتدیرر ،
ینه بو موجودیتدرکه سببی بیلدیکنم افعال یاراتیر .